

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

DĖL INVESTICINĖS SĄSKAITOS REŽIMO TAIKymo: INVESTAVIMAS PER TARPININKUS IR BENDROSIOS JUNGTINĖS NUOSAVYBĖS TAIKYMAS

Atsižvelgdami į mokesčių mokėtojų keliamus klausimus, teikiame paaiškinimą dėl GPMĮ¹ numatyto investicinės sąskaitos mokestinio režimo taikymo vykdant prekybą finansiniais produktais per finansų maklerio įmones² ir šio režimo taikymo sutuoktiniams, kurių turtui galioja bendrosios jungtinės nuosavybės režimas.

Dėl investavimo per finansų maklerio įmones

Investicinės sąskaitos sąvoka numatyta GPMĮ – tai atitinkamos valstybės (Europos ekonomines erdvės ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybės narės ar valstybės, su kuria Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį) finansų įstaigoje ar subjekte, kuris laikomas mokėjimo paslaugų teikėju, nuolatinio Lietuvos gyventojų turima sąskaita, deklaruota kaip sąskaita³, kurios lėšos naudojamos tik investicijoms į GPMĮ¹² straipsnyje numatytus finansinius produktus. Investicinės sąskaitos mokestinis režimas įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d., kuriuo naudodamasis nuolatinis Lietuvos gyventojas turi teisę deklaruoti turimą sąskaitą kaip investicinę VMI⁴ ir jos lėšas investuoti į įstatyme numatytus finansinius produktus. Iš tokių finansinių produktų į investicinę sąskaitą gaunama grąža (finansinių priemonių pardavimo pajamos, palūkanos ar kt.) apmokestinama tuomet, kai investicinės sąskaitos lėšos panaudojamos kitiems, nei investavimas, tikslams.

Šiuo metu keliamas aktualus klausimas dėl investicinės sąskaitos režimo taikymo, kai gyventojai investuoja į finansų rinkas per finansų maklerio įmones.

Paaiškiname, kad tokiu būdu investuojantys gyventojai turi teisę naudotis investicinės sąskaitos režimu. Sudaręs sutartį su finansų maklerio įmone, gyventojas iš savo asmeninės banko sąskaitos perveda lėšas į kredito įstaigoje atidarytą finansų maklerio įmonės pinigų sąskaitą, kurioje saugomos ir apskaitomos bendros klientų lėšos. Tokios bendros sąskaitos gyventojas **neturėtų deklaruoti** kaip investicinės, kadangi joje apskaitomi visų finansų maklerio įmonės klientų pinigai.

Tačiau teikdami Metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM311 forma), kaip investicinę sąskaitą gyventojai **turėtų deklaruoti** asmeninę pinigų sąskaitą, matomą finansų maklerio įmonės

¹ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.

² Finansų maklerio įmonė - juridinis asmuo, kurio nuolatinė veikla yra profesionalus vienos ar kelių investicinių paslaugų teikimas tretiesiems asmenims ir (arba) profesionalus vienos ar kelių rūšių investicinės veiklos vykdymas. Kitose valstybėse narėse įsteigtos finansų maklerio įmonės gali neturėti juridinio asmens statuso (Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 str. 18 dalis).

³ Investicinės sąskaitos deklaravimo tvarka patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. VA-107 „Dėl Nuolatinio Lietuvos gyventojų turimos sąskaitos kaip investicinės sąskaitos deklaravimo ir informacijos, reikalingos pajamų mokesčiui apskaičiuoti nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių patvirtinimo“.

⁴ Valstybinė mokesčių inspekcija.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

apskaitos sistemoje. Ši gyventojų (kliento) pinigų sąskaita turi unikalų numerį (tai nėra IBAN numeris), kurį gyventojas turėtų nurodyti Metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje, deklaruodamas tokią sąskaitą kaip investicinę. Jeigu pas tarpininkus gyventojui sukuriamas jo kliento paskyra, deklaruodamas investicinę sąskaitą, gyventojas turėtų nurodyti jo kliento profilio duomenis. Tokia tvarka galioja investuojant tiek per Lietuvos, tiek per užsienio finansų maklerio įmones.

Tais atvejais, kai gyventojas iš savo banke turimos vienos sąskaitos (turinčios IBAN numerį), kuri deklaruota kaip investicinė, pervestų pinigines lėšas finansų maklerio įmonei, pas kurią turima asmeninė pinigų sąskaita taip pat deklaruota kaip investicinė, tokia operacija būtų laikoma lėšų pervedimu iš vienos investicinės sąskaitos į kitą ir nelaikoma lėšų išmokėjimu. Tais atvejais, kai gyventojas kaip investicinę sąskaitą deklaruotų tik finansų maklerio įmonėje turimą asmeninę pinigų sąskaitą, į ją iš kitų (ne investicinių) sąskaitų pervedamos lėšos būtų laikomos įnašu. Iš investavimo į finansinius produktus per finansų maklerio įmonę gaunama grąža būtų apmokestinama tuomet, kai gyventojas išsimokėtų lėšas iš investicinės sąskaitos.

Dėl sutuoktinių turto režimo taikymo

Taip pat pateikiame paaiškinimą dėl investicinės sąskaitos režimo taikymo sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės kontekste, t. y. kaip taikomas investicinės sąskaitos režimas, kai investicinės sąskaitos režimu naudojasi abu ar vienas iš sutuoktinių.

1 atvejis: investicinės sąskaitos režimu naudojasi vienas iš sutuoktinių. GPMĮ numato, kad nuolatinis Lietuvos gyventojas turi teisę savo sąskaitą deklaruoti VMI kaip investicinę ir mokėti pajamų mokestį, kai iš tokios sąskaitos išmokėtos lėšos viršija lėšų išmokėjimo metu buvusį įnašą. Galimybė tą pačią sąskaitą deklaruoti keliems gyventojams (įskaitant sutuoktinius) įstatyme nenumatyta. Taigi, už mokestinių prievolių įvykdymą, t. y. investicinės sąskaitos deklaravimą bei mokėtino pajamų mokesčio apskaičiavimą atsakingas investicinės sąskaitos režimu besinaudojantis sutuoktinis. Jeigu investicinę sąskaitą deklaravo ir šiuo režimu naudojasi tik vienas iš sutuoktinių, šiam sutuoktiniui ir tenka su tuo susijusios mokestinės prievolės. Tais atvejais, kai investicinės sąskaitos režimu naudojasi tik vienas iš sutuoktinių, jam kyla pareiga deklaruoti investicinę sąskaitą bei pateikti pajamų mokesčiui apskaičiuoti reikalingą informaciją, t. y. įnašus į investicinę sąskaitą, iš investicinės sąskaitos išmokėtas lėšas ir kt. Tas sutuoktinis, kuris nesinaudoja investicinės sąskaitos režimu, investicinės sąskaitos nedeklaruoja, jo gautos pajamos apmokestinamos bendra GPMĮ nustatyta tvarka.

2 atvejis: investicinės sąskaitos režimu naudojasi abu sutuoktiniai. Tais atvejais, kai savo turimas sąskaitas kaip investicines deklaravo abu sutuoktiniai, pasinaudodami bendrosios jungtinės nuosavybės režimu, jie turi teisę:

- apskaičiuoti apmokestinamąsias pajamas atskirai – kiekvienas iš sutuoktinių Metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje (GPM311 forma) atskirai deklaruoja iš savo investicinės sąskaitos išmokėtas lėšas ir į investicinę sąskaitą įneštas lėšas. Tokiu būdu kiekvienam iš sutuoktinių mokėtinas pajamų mokestis apskaičiuojamas atskirai, atsižvelgiant į tai, kiek lėšų iš investicinės sąskaitos jis išmokėjo ir kiek lėšų įnešė;

- apskaičiuoti apmokestinamąsias pajamas bendrai, pagal sutuoktinių pasirinktas proporcijas – tokiu atveju investicines sąskaitas deklaravę sutuoktiniai turi teisę pasidalinti į investicinę sąskaitą įneštas lėšas ir iš investicinės sąskaitos išmokėtas lėšas. Pavyzdžiui, abu sutuoktiniai yra deklaravę investicines sąskaitas VMI. Vienas iš sutuoktinių į investicinę sąskaitą įnešė 100 EUR ir už šias lėšas įsigijo biržoje prekiaujamų akcijų. Šias akcijas pardavė, į investicinę sąskaitą gaudamas 200 EUR ir šią sumą išmokėjo iš sąskaitos. Tokiu atveju kiekvienas iš sutuoktinių turi teisę deklaruoti įnašus ir išmokėtas lėšas pagal savo pasirinktas proporcijas – pavyzdžiui, abu sutuoktiniai turi teisę Metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje nurodyti, kad į investicinę sąskaitą įnešė po 50 EUR ir iš jos išmokėjo po 100 EUR.